



Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vår ref.: 14/2696 / 13/2314 / FA-F60, TI-&00

Saksbehandler: Dag Marcus Egaas

E-post: dag.egaas@eigersund.kommune.no

Dato: 24.01.2014

Direkte telefon: 51 46 80 78 /

Deres ref.: /

Vedrørende høring om endringer i alkoholregelverket - Eigersund kommune

Deres ekspedisjon til høringsinstanser 8.10.2013.

Formannskapet i Eigersund kommune fikk forelagt saksutredning til sitt møte 22.01.2014, F-sak 005/14, og det ble fattet følgende vedtak:

Eigersund kommune gir sin tilslutning og støtte til forslag om regelendringer i alkoholloven og forskrifter med følgende presiseringer:

- 1. Opptjeningstiden på pådratte prikker på foreslått 3 år bør endres til 2 år jfr. forslag til forskrift om endringer i forskrift 8. juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. ny § 10-2. Bevillingsperioden blir da delt i 2 bolker.*
- 2. Inndeling av prikkbelastningssystemet når det gjelder åpenbart påvirket person er hos oss i nåværende ordning satt til 5 prikker som synes noe høy etter innhentede synspunkter og bevillingsmyndighetens egen erfaring med systemet og saksbehandlingen av innkomne skjenkerapporter. En endring til 2 prikker i forslaget sier vi oss enig i.*

Utskrift av møteboken med rådmannens saksutredning i F-sak 005/14, følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Dag Marcus Egaas

Dag Marcus Egaas
Rådgiver

Vedlegg



Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 11.12.2013
Arkiv: :FA-F60, TI-&00
Arkivsaksnr.:
13/2314
Journalpostløpenr.:
13/32572

Avdeling:
Enhet:
Saksbehandler:
Stilling:
Telefon:
E-post:

Sentraladministrasjonen
Seksjon økonomi
Dag Marcus Egaas
Rådgiver
51 46 80 78
dag.egaas@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
005/14	Formannskapet	22.01.2014

Alkoholregelverket - herunder normerte regler for inndragning av bevilling og økte krav til kontroll med bevillinger mv.

Sammendrag:

Det vises til høringsnotat fra Helse- og omsorgsdepartementet utsendt i høst. Høringsfristen er satt til 17.01.14 men da vi ikke fikk hånd om notatet før lenger ut på høsten er det innvilget en utsettelse på å avgi eventuell uttalelse til 25.01.14 slik at vi kan legge det frem for formannskapet til første møte etter årsskifte.

Saksgang:

Behandles av formannskapet.

Rådmannens forslag til vedtak 11.12.2013:

Eigersund kommune gir sin tilslutning og støtte til forslag om regelendringer i alkoholloven og forskrifter med følgende presiseringer:

1. Opptjeningstiden på pådratte prikker på foreslått 3 år bør endres til 2 år, jfr. forslag til forskrift om endringer i forskrift 8. juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. ny § 10-2. Bevillingsperioden blir da delt i 2 bolker.
2. Inndeling av prikkbelastningssystemet når det gjelder åpenbart påvirket person er hos oss i nåværende ordning satt til 5 prikker som synes noe høy etter innhentede synspunkter og bevillingsmyndighetens egen erfaring med systemet og saksbehandlingen av innkomne skjenkerapporter. En endring til 2 prikker i forslaget sier vi oss enig i.

22.01.2014 Formannskapet

Møtebehandling:

- Tommy Bjellås (FrP) reiste spørsmål om sin habilitet da han er styreleder i en serveringsbedrift og trådte ut, jf. fvl. § 6, 2. ledd. Han oppgir selv at han følte seg inhabil i saken.

Ordføreren foreslo at Bjellås er inhabil.

Votering:

Ordførerens forslag vedtatt med 9 mot 2 stemmer. (Tor-Inge Rake (V) + Jon Aarsland (KrF))

Formannskapet var 10 under behandling av saken.

~ o ~

Votering:

Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

FS-005/14 Vedtak:

Eigersund kommune gir sin tilslutning og støtte til forslag om regelendringer i alkoholloven og forskrifter med følgende presiseringer:

- 1. Opptjeningstiden på pådratte prikker på foreslått 3 år bør endres til 2 år, jfr. forslag til forskrift om endringer i forskrift 8. juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. ny § 10-2. Bevillingsperioden blir da delt i 2 bolker.*
- 2. Inndeling av prikkbelastningssystemet når det gjelder åpenbart påvirket person er hos oss i nåværende ordning satt til 5 prikker som synes noe høy etter innhentede synspunkter og bevillingsmyndighetens egen erfaring med systemet og saksbehandlingen av innkomne skjenkerapporter. En endring til 2 prikker i forslaget sier vi oss enig i.*

Vedtaket er enstemmig.

Eventuell tidligere politisk behandling:

En viser til alkoholpolitiske retningslinjer for periode 2012 – 2016 som ble behandlet i juni 2012 og der reaksjonssystemet med prikkbelastning ble innført i vår kommune mye etter mønster av det opplegget som Stavanger kommune med gode erfaringer og tilbakemeldinger hadde praktisert en tid.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Om bakgrunn og oversikt over forslagene opplyses innledningsvis mellom annet følgende, sitat fra høringsnotatet:

”Alkoholkonsumet er økende, og omfanget av alkoholskader og problemer er stort og øker med forbruket. Ikke minst har vi utfordringer knyttet til passiv drikking, dvs. konsekvenser for andre enn den som konsumerer alkohol. Bevillingsordningene bidrar til å redusere forbruk og problemer, og det blir spørsmål om man skal endre ordningens innretning for at de i enda større grad kan bidra til å redusere alkoholproblemene, ikke minst problemene knyttet til skjenking til mindreårige og overskjenking.

Virkemidlene knyttet tilbevillingsystemet og selve salget og skjenkingen av alkoholholdig drikk opererer langs to akser:

Virkemidler knyttet til innvilgelse og fastsetting av rammene for den enkelte bevilling.

Virkemidler knyttet til oppfølging av bevillingene, herunder kontroll og reaksjon.

Når det gjelder oppfølging av bevillingene, blir det pekt på at det er dokumentert store utfordringer knyttet til overskjenking og salg til mindreårige, samtidig som bruk av reaksjoner ligger lavt. Det pekes på at det er nødvendig med en god oppfølging av bevillingene og det drøftes om dette bedre kan sikres dersom det gjøres endringer i rammevilkårene for oppfølgingen.

På den bakgrunn konkluderes det med at det skal utarbeides forskrift med *nasjonale krav til kommunens reaksjon* ved brudd på alkoholloven og at regjeringen vil *øke kravene til kommunens kontroll* med bevillinger.

For å prøve å sammenfatte høringsnotatet litt så er det 4 hovedelement som må trekkes frem. Vi konsentrerer forelegget om dette men viser for øvrig til hele høringsutkastet som er lagt ved, alternativt finnes i saksmappen 13/2314, dokument nr. 1. (Elektronisk.)

- a) Prikkbelastingsystemet/normerte regler for inndragning av bevilling.
- b) Økte krav til kontroll.
- c) Kunnskapsprøven.
- d) Bevillingsgebyrene

a) Normerte regler for inndragning av bevilling.

Alkoholoven § 1-8 regulerer adgangen til å inndra kommunale salgs- og skjenkebevillinger. Adgangen til å inndra er i utgangspunktet lagt til kommunestyret men kan være delegert som hos oss til formannskapet.

En rekke kommuner har valgt å innføre retningslinjer for inndragning og noen kommuner har utformet sin inndragningspraksis som et prikkdelingssystem som da gjennomgås nærmere under 2.5 i høringsnotatet. Vi er jo blant de kommuner som den senere tid har innført en variant av dette systemet og da fortrinnsvis etter mønster av Stavanger kommune.

I pkt 2.6, **vurdering**, skriver departementet bl. annet.

"Tilbakemeldingene Helsedirektoratet og departementet har fått fra kommuner som anvender prikktildelingssystemer, er at de i all hovedsak har gode erfaringer med dette. De viser til at dette forenkler saksbehandlingen for kommunen og at bevillingshaverne gir uttrykk for at det gir dem større forutsigbarhet og bedre rammevilkår. Helse- og omsorgsdepartementet har kommet til at et prikktildelingssystem vil være den mest hensiktsmessige måten å innføre normerte regler for reaksjoner ved overtredelser av bevillinger etter alkoholoven.

Det opplyses så at Helse- og omsorgsdepartementet foreslår å ta inn en hjemmel i alkoholoven § 1 – 8 til å gi forskrift om prikkdelingssystem.

Det understrekes videre at reglene i alkoholoven har som formål å redusere skadevirkningene av alkoholbruk. Videre at for å oppnå dette er det etter departementets vurdering nødvendig å øke håndhevingen av bestemmelsene. Formålet med forslaget er å øke etterlevelsen av dagens regelverk knyttet til salg og skjenking av alkoholholdig drikk. Avslutningsvis nevnes her at departementet er av den oppfatning at et obligatorisk og nasjonalt prikkdelingssystem vil gi grunnlag for en mer effektiv oppfølging av regelbrudd, samtidig som det vil kunne føre til en betydelig forenkling av kommunens saksbehandling. For bevillingshavernes del, vil et prikktildelingssystem også kunne innebære klare fordeler, særlig med hensyn til likebehandling og forutsigbarhet.

Det vil føre for langt å gjengi i detalj alt som er utredet om systemet og hvordan det er gjengitt. Her må en selv lese notatet og utkastet som departementet sender ut på høring.

Generelt om reaksjonsnivået skriver departementet:

"Dersom prikktildelingssystemet skal bli effektivt, er det avgjørende at reaksjonssystemet blir riktig. For å oppnå dette, må fire hovedelementer med sentral betydning for reaksjonsnivået vurderes og balanseres opp mot hverandre:

- lengden på opptjeningsperioden, altså i hvilket tidsrom prikker skal summeres og kunne føre til inndragning
- hvor streng minstereaksjonen skal være, altså lengden på inndragningen
- hvilket antall prikker som skal utløse et vedtak om inndragning

- hvilket antall prikker som skal tildeles for den enkelte overtredelse

Dette med opptjeningsperiode utredes i pkt. 2.7.4.

Her oppsummeres, Sitat: **Det foreslås en opptjeningsperiode på tre år. En opptjeningsperiode på tre år vil sikre at kommunen får mulighet til å føre et tilstrekkelig antall kontroller for å avdekke eventuelle brudd.**

Selve forslaget til regelendringer er gjengitt bakerst i høringsnotatet, under pkt. 7,. Forskriftsendringen som går på prikktildeling, ny § 10-3, gjengitt på sidene 44, 45 og 46. **Inndelingen i forslaget går på 8 prikker, 4 prikker, 2 prikker og 1 prikk.** Altså en noe annen inndelingen enn den vi har utarbeidet og praktisert nå etter mønster av Stavanger kommune i ca. 1 ½ år

Det foreslås videre en inndragning på en uke som en minstereaksjon hjemlet i i ny § 10-2 i omtalte forskrift. Departementet skriver mellom annet her følgende: Sitater: *"Dette er ment å være en standardreaksjon i de tilfellene hvor overtredelsene anses å ligge innefor normalnivået til hver overtredelsestype som ligger til grunn for inndragningen.*

Etter forslaget kan imidlertid kommunen øke legden på inndragningen i tilfeller hvor det foreligger "svært skjerpede omstendigheter.

Valget av en minstereaksjon på en uke har blant annet sammenheng med at dette er et tidsrom hvor det er sannsynlig at de fleste bevillingshavere, uavhengig av driftskonseptet, har sine topper og bunner i omsetning. Dette medfører at reaksjonen vil slå relativt likt ut for alle.

Videre tar notatet under pkt. 3 opp **"økte krav til kontroll med kommunale bevillinger"**. Her er skissert en del bakgrunnsstoff og innledende vurderinger basert på at Rusmeldingen peker på at det er dokumentert store utfordringer knyttet til overskjenking og salg og skjenking til mindreårige og konkluderer med at kravene til kontroll skal økes.

Det foreslås at det forskriftsfestes et krav om at kontrollen skal gjennomføres med med minst to kontrollører.

Videre tas det opp at kontrollørene skal bestå kunnskapsprøven.

Departementet er også opptatt av og diskuterer dette med når skjenkekontrollen skal foregå og anmoder spesielt om innspill her.

Det stilles flere spørsmål til oss som uttaleinstans:

- Bør det stilles krav om sen skjenkekontroll?
- I så fall – bør det stilles krav om sen skjenkekontroll kun for skjenkesteder som har åpent etter kl. 23.00.
- Bør kravet om sen kontroll for disse begrenses til en gang i året?
- Bør det være krav om at sen skjenkekontroll skal skje fredag eller lørdag?

Videre etter alkoholloven skal styrer og stedfortreder bestå en kunnskapsprøve i alkoholloven jfr. § 5 -1. Det foreslås i dette høringsnotatet krav om at også kontrollørene skal bestå tilpasset kunnskapsprøve i alkoholloven.

Vedrørende gebyrene foreslår nå departementet at innretningen på bevillingsgebyret endres ved at det innføres et søknadsgebyr for kommunale salgs- og skjenkebevillinger.

Fra høringsnotatet pkt 5.2 siteres følgende:

"Helsedirektoratet har tatt til orde for dagens bevillingsgebyr bør endres slik at det betales et omsetningsgebyr per liter som i dag, men hvor deler av gebyrkostnaden trekkes ut og innkreves i form av et søknadsgebyr.

Etter direktoratets oppfatning vil en slik oppdeling sikre at aktører som søker om ny bevilling grunnet eierskifte, konseptskifte eller annet, må bære kostnadene ved dette selv. Dessuten kan et søknadsgebyr bidra til å gjøre det mindre attraktivt å gjennomføre fiktive eierskifter."

Søknadsgebyret som foreslås er på kr. 8000,- for salgs- og skjenkebevillinger, samt for bevillinger gitt for en bestemt del av året eller en enkelt anledning. For ambulerende bevillinger gjelder en forenklet saksbehandlingskrav og dagens gebyrordning opprettholdes.

Departementet vil i utgangspunktet ikke foreslå noen generell økning av nivået på gebyrene, men for å sikre et godt beslutningsgrunnlag bes kommunene om å komme med innspill til om gebyrene ligger på et korrekt nivå.

Under pkt. 6 "Økonomiske og administrative konsekvenser" oppsummerer departementet på følgende måte:

"Det bemerkes at dersom forslagene virker i henhold til formålet – å øke etterlevelsen av alkoholoven for slik å redusere skjenking til mindreårige og overskjenking – kan det forventes at endringene vil bidra til å begrense de individuelle og samfunnsmessige skadene ved alkoholbruk og derved til en reduksjon av samfunnskostnadene knyttet til dette."

Saksbehandlers vurderinger:

Administrasjonen har på bakgrunn av høringsnotatet og vår egen erfaring foretatt en vurdering. I det store og hele mener vi at departementet med gode innspill fra Helsedirektoratet har etter avveininger kommet frem til gode forslag til endringer i alkohollov med forskrifter. Når det gjelder prikkbelastningssystemet som vi nå har hatt innført i Eigersund i ca 11/2 så har det så langt vi ser fungert greit. Gjennom våre samtaler med enkelt etablissementer og dialogmøter er det et punkt som går igjen. Det oppfattes for strengt at det skal tilkjennes 5 prikker når en overstadig beruset person oppholder seg eller gis adgang til etablisementet. Dette er nå endret til 2 prikker i det standardiserte forslaget fra departementet. Vi har vært klar over denne problemstilling men ville høste litt erfaring før evalueringen lokalt. Nå tas dette opp sentralt og rådmannen støtter det nye forslaget men et alternativ mot 4 prikker bør kanskje understrekes og nærmere utredes på bakgrunn av høringsrunden. For øvrig synes forslaget godt avveid og greit i forhold til det vi har praktisert. Vi antar om det blir innført slik det er utarbeidet med noen mindre justeringer, vil fungere bra.

Departementet foreslår en varighet på 3 år før det nullstilles og begynnes på nytt. Vi har i likhet med Stavanger innført og praktisert 1 år. Vi tror at 2 års varighet som også praktiseres hos noen synes vel overveid og det en bør anbefale her. Da kan en vanlig bevillingsperiode på 4 år med hensyn på dette med prikkbelastning deles i 2. Det føler vi bør være den rette avveiningen.

Varigheten på reaksjonsformer i form av en minsteaksjon på en uke ved 8 prikker som standardreaksjon synes også bra.

Nå det gjelder kontroll med 2 vakter er det slik som det praktiseres i dag hos oss i regi av skjenkekontrollen på Sandnes. Vi har en ordning her som inngir stor tillit etter rådmannen sin oppfatning. Når det gjelder oppfordringen til innretningen på kontrollene m.m. finner ikke rådmannen noe behov for ytterligere merknader utover

at det synes nokså sikkert at det er utover kveldene /nattestimer at her ofte blir trøkk og utfordringer i utelivsbransjen er størst. Det er også her kontrollressursene ofte prioriteres og settes inn fra skjenkekontrollen i dag. Men her er jo skjenkesteder som lukker tidligere og tilsier at det også er behov for kontroll av skjenkesteder og salgssteder på andre tidspunkter. Men for mye sentral deltaljregulering her bør kanskje ikke prioriteres.

For øvrig har vi ikke kommentarer til kunnskapsprøven eller bevillingsgebyrer. En mener at en oppdeling synes fornyttig da kommunens administrasjon bruker i løpet av året ikke ubetydelige ressurser på behandling av saker etter alkoholloven med forskrifter.

Rådmannen har forsøkt å trekke ut noen hovedelement i høringsnotatet og belyse disse. Notatet er omfattende og innholdsrikt og en oppfordrer de folkevalgte til selv også å gjennomgå notatet og se om her er ytterligere element å kommentere i vedtaks form overfor sentrale myndigheter. Nå har vi muligheter for å påvirke sentrale myndigheter i arbeide med å forbedre den lovmessige delen av alkoholpolitikken fremover, som nå skal sammenfattes av departementet for videre behandling i besluttede sentrale organ.

Universell utforming:

Ikke aktuelt

Økonomiske konsekvenser:

Minimale, men annen inn retning på fastsatte gebyr vurderes.

Alternative løsninger:

Forslag til endringer med vekt på prikktildelingssystemet innføres ikke, eventuelt gis annen innretning.

~ o ~

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
310319	Alkohollovgivningen - Høring om endringer i alkoholregelverket - herunder normerte regler for inndragning av bevilling og økte krav
310320	Hoeringsliste.pdf (L)(234720).pdf
310321	hoeringsnotat.pdf (L)(234721).pdf

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I 15.11.2013	Det kgl. helse- og omsorgsdepartement	Alkohollovgivningen - Høring om endringer i alkoholregelverket - herunder normerte regler for inndragning av bevilling og økte krav